

Podplukovník K a r e l Č á p e k:

Německá pěchota.*)

Úvodem.

Německá císařská pěchota, která podala během světové války, třebaž byla nakonec poražena, mnoho důkazů význačných vojenských vlastností, zanechala po sobě přímého dědice v pěchotě říšské obrany. Tato pěchota, ač zeslabená mírovými ustanoveními, zachovala si neporušeného ducha

*) Viz studii Kpt. gšt. L o u s t a u n a u - L a c a u: L'infanterie de la Reichswehr, Paris 1928. (Charles-Lavauzelle.) Str. 71, 2 náčrty. Studie tato je knižně vydaná přednáška pronesená generálům v kursu při aplikační škole pěchoty ve Versaille.

Redakce „Pěchotních rozhledů“ zahajuje tímto rozbořem serii prací o pěchotě cizích států.

staré armády. Sledovati tohoto ducha a obrodné úsilí nové pěchoty německé je předmětem našeho rozboru, a to po stránce výzbroje, organizace, výcviku a taktických předpisů.

I. Výzbroj.

Nejdříve konstatuje pisatel, že Němci zásadně dělí zbraně pěchoty na těžké (pro mohutnou palbu na velké vzdálenosti) a na lehké (pro účinnou palbu na malé a střední vzdálenosti, u nich však pohyblivost má přednost před mohutností). A poněvadž s tímto základním rozlišováním zbraní souvisí též těsně taktické použití něm. pěchoty, udává pisatel výpočet a charakteristiku zbraní obou jmenovaných druhů, které jsou nyní v používání u něm. pěchoty.

Těžké zbraně.

Těžký kulomet „Maxim vz. 08-15“, spojuje přesnost (100% obrazec rozptylu na 1000 m 135 m × 4 m, 50% obrazec rozptylu na touž vzdálenost 40 m × 2 m) a mohutnost (dostřel při přímé střelbě 2.500 m, při nepřímé 3.500 m). Váha s podstavcem 64 kg, s třínožkou 56 kg. Chlazení vodou. Bylo provedeno zlepšení spouště, zásobovacího zařízení, způsobu upevnění na vozík a předpokládá se upravení rozsevného zařízení pro dokonalé provádění střelby mezerami, na niž kladou Němci v budoucnosti důraz. Má potřebné zařízení pro střelbu proti letadlům létajícím pod 1000 m. Tento kulomet je schopen splnit úspěšně úlohu těžké zbraně v boji.

Minomety. Bylo jich používáno Němci od r. 1914 ve válce pohybné i posílné a během války byly zdokonalovány. Existují dva typy: lehké a střední; těžké byly mírovou smlouvou zakázány.

Lehký minomet vz. 1916, ráž 76 mm, účinná střelba do 1300 m. Na lafetě váží 275 kg; je-li rozložen, je třeba 10 mužů k jeho přenosu. Mina 4,5 kg (0,54 kg traskavin). Zvláštní druhy min: průrazné (proti obrněným vozům), kouřové, světelné. Je málo pohyblivý, protože se nemůže vzhledem na nepřátelské kulomety přiblížit k palebnému sledu pod 400 m, čímž jeho užitečná donosnost je 700—800 m; je tedy nedostatečná. Proto Němci usilují o jeho zdokonalení nebo nahrazení novým modelem, aby se donosnost přiblížila 3000 m.

Střední minomet ráže 170 mm; praktická donosnost 900 m, mina váží 53 kg (obsahuje 14 kg traskavin). Váží složen na lafetě 880 kg, k přenosu rozloženého minometu je třeba 22 mužů. Zhotovení podkladu před střelbou trvá půl hodiny. Morální a materiální účinek veliký, ale je méně pohyblivý než lehký minomet a užitečná donosnost je 400—500 m před vlastní postavení.

Lhké a střední minomety střelí přes vlastní jednotky při zachování bezpečnostní vzdálenosti 200 m pro lehké, 150 m pro střední minomety.

Pěchotní dělo.

Otázka pěchotního děla není ani ve Francii, ani v Německu rozřešena. Potřeba tohoto děla pro pěchotu ve válce pohybné se však jeví nutností.

Ve Francii existují dva názory: podle jedněch bude doprovodné dělo pěchoty v pásmu pěchoty velmi zranitelné, těžko zásobovatelné a pro nahodilé potřeby může býti k tomuto účelu použito s úspěchem pol. děla ráže 75 mm, které se přidělí dočasné pěchotě. Podle druhých, kteří se zúčastnili bojů r. 1918, je organizační přidělení pěchotního děla pěchotě nezbytné, neboť spojení praporů 1. sledu s děl. přímé podpory nebude nikdy a zvláště v pohybné válce dostatečně zajištěno, jak to dokázaly boje r. 1918, kdy pěchota často na dobu několika hodin byla zastavena palbou nepřátelských dobře maskovaných kulometů. Dělo ráže 75 mm se k tomu účelu nehodí, pro svou zranitelnost, malou pohyblivost, a pak uplatní se lépe na svém místě určení. Podle nich by měl pluk míti ideální pěší baterii s četou houfnic (pro mohutnost a střelbu v každém terénu) a s četou kanonů (pro střelbu proti obrněným vozům).

V Německu naproti tomu jsou jednotní v názoru dotovat pěchotu doprovodným kanonem a je též skutečně zřízena jedna četa pěchotních kanonů u každého praporu. Poněvadž však „Infanteriegeschütz vz. 1918“ neuspokojil a mírovou smlouvou byl počet děl značně ohraničen, používá se při výcviku jen dřevěných atrap kanonů, ale opatřených všemi potřebnými zaměřovacími přístroji.

Útočná vozba.

Němci neměli nejdříve důvěru v úspěch této zbraně, a když se přesvědčili o opaku a začali ji hromadně vyráběti, bylo již jednak pozdě, jednak materiální náskok spojenců byl již příliš značný. Používat skutečných útočných vozů je jim mírovou smlouvou zakázáno. Proto obcházejí zákaz a používají klamných vozů od r. 1925 stále zdokonalovaných, takže v r. 1927 byly již tyto klamné útočné vozy motorisovány a pokryty plechovou deskou. Tento způsob je možný, poněvadž ve výcviku pěšáka a v obsluze motoru mají Němci volnost. Tím se výcvik obsluhy útočných vozů a jejich výcvik spolupráce s pěchotou přibližuje dostatečně skutečnosti.

Protitankové zbraně.

V době příměří měli Němci:

a) protitankovou pušku ráže 13 mm; váha 13 kg, rychlost 12 ran za minutu,

b) protitankový kulomet, téže ráže, praktický dostřel 800 m, rychlost 300 ran za minutu.

Střela obou zbraní s tvrdým ocelovým jádrem, probíjející nejlepší ocelové desky tlusté 16 mm na 500 m, 22 mm na 300 m.

c) malé námořní kanony, ráže 37 mm, 47 mm, 57 mm, které nebyly dostatečně vyzkoušeny.

Žádná z těchto zbraní není v něm. pěchotě zavedena. Němci však sledují pokroky v tomto oboru učiněné v jiných zemích a zvláštní zájem projeví o protitankový a protiletadlový kulomet švýcarský „Oerlikon“ ráže 20 mm; průraznost ocelové desky 15 mm na 600 m, 20 mm na 350 m a 25 mm na 200 m.

Tolik o těžkých zbraních pěchoty říšské obrany, pro něž něm. předpis stanoví úlohu větou: „V celku dělostřelectvo zajišťuje podporu pěchotě, v podrobnostech se podporuje pěchota sama svými vlastními zbraněmi“.

Lehké zbraně.

Lehký kulomet „Maxim“. Objevení lehkých samočinných zbraní ve válce mělo vliv na hloubku sestavy; těžké zbraně byly osvobozeny od neustálé starosti bočního postřelu 1. linie, od střelby na nejbližší cíle a na změnu taktiky malých jednotek, čet a družstev. Nejlepší z těchto samočinných lehkých zbraní je ta, která vzhledem na svou váhu může současně postupovati s pěšákem, čímž se palebný sled skutečně stává „palbou, která postupuje“ — u francouzské pěchoty dovoluje to samočinná puška vz. 1924. Nemůže-li lehká samočinná zbraň vzhledem na svou váhu postupovati současně s pěšákem, nastávají poruchy mezi palbou a pohybem, které ztěžují pohyb — případ u německé pěchoty, kde lehký kulomet Maxim váží 17 kg, se vzdušným chlazením 13 kg (tento má však časté poruchy). Němci se zabývají jeho nahrazením.

Puška Mauser zůstává individuální zbraní něm. pěchoty. Vrchní velení však přijalo jednotný vzor její pro všechny druhy zbraní k ulehčení válečné výroby. Několik pušek v četě má býti opatřeno zvláštním mířícím zařízením pro elitní střelce.

Ruční granát německý, dobře známý z války, zůstal zaveden; r. 1924 bylo zlepšeno jeho zapalovací zařízení.

V celku se výbroj něm. pěchoty od války valně nezměnila. A poněvadž Němci mají taktiku pěchoty založenu na vlastnostech lehkých a těžkých zbraní, snaží se je zdokonaliti tak, aby se těžké zbraně staly ještě mocnějšími a lehké zbraně pohyblivějšími.

II. Organise.*)

V této části autor názorně odůvodňuje dnešní organizaci pěchoty říšské obrany a důležitost, jakou ji něm. vrchní velení přikládá pro celou něm. armádu v budoucnosti. Nejdříve zjišťuje, že Němci plní sice ustanovení mírové smlouvy materiálně, ale v žádném případě nedodržují jejích ducha, zvláště ne čl. 160, který stanoví, že říšské obrany bude výhradně použito k udržení pořádku v zemi a k pohraniční policejní službě. Úprava organizace povolené 100.000 armády naopak ukazuje cíl něm. vrchního velení připravit se na vedení války ať ofensivní nebo defenzivní proti nepříteli moderně vyzbrojenému.

Na základě mírových ustanovení je organizace něm. armády tato:

letectvo je zakázáno — dá se však v případě války lehce nahraditi velkým obchodním letectvem;

jezdecktvo má 18 pluků sloučených ve 3 divisích a dosti prostředků, aby bylo na výši doby moderní bitvy;

dělostřelectvo nejvíce utrpělo jednak zničením materiálu a zákazem těžkých ráží, jednak značným číselným snížením. Dá se nejtíže v budoucnu nahraditi;

pěchota — 21 pluků, mající svobodu ve volbě hlavních bojových prostředků. Tato okolnost a přednostní postavení pěchoty v boji samo je důvodem, že něm. vrchní velení hledí ji co nejvíce uchovati v celku, co nejlépe vyzbrojiti a organisovati, aby se tak tato pěchota stala základem a záštitou budoucí velké armády, která se utvoří v případě kon-

*) O nejnovější organizaci družstva a čty srovnej článek pplk. B. Bočka: „Změna organizace družstva a čty v německé armádě“ uveřejněn ve VR., roč. XIII. (1932), čís. 3, str. 272.

fliktu. Převede-li se cíl, za kterým se tím jde, v hesla, znamená: býti „v kasárnách — mírovou pěchotou, při cvičení a na počátku války — pěchotou zesílenou, po postavení ostatních zbraní — pěchotou moderní“. Pisatel dále ukazuje, že organizace něm. pěchoty, ne-li úplně, ve značné míře dovoluje tuto trojí změnu, a to změnu prostředků, počtů a jakosti.

Změna prostředků. Tu je podána nejdříve tabulka výzbroje něm. pěšího pluku (2.400 pušek, 36 těž. kulometů, 54 leh. kulometů, 6 leh. a 2 střed. minomety, 6 pěchotních děl, 950 pistolí) a tabulku počtů pluku (92 důst., 2700 mužů, 727 koní, 245 vozů, 108 kol).

Dále je načrtnuta organizace pěchoty: divise má 3 pěší pluky, pluk 3 prapory, prapor 3 pěší a 1 kul. rotu, pěš. rota 3 čety. U pluku pak je minometná rota. Proti mírovým ustanovením je dále u moderního něm. pluku předpokládána pěší baterie a spojovací rota. Tím je dána podmínka změny prostředků ve prospěch moderního pluku, který se tak stane znamenitou taktickou jednotkou, neboť bude mít všechny prostředky k vedení boje, t. j. obyčejně jeden zál. prapor — pro pohyb, minometnou rotu a pěší baterii — pro palbu, k zajištění velení pak silnou spoj. rotu.

Poněvadž pak velitel takového moderního pluku bude často veleti ještě přidělenému jezdecktvu, cyklistům a dělostřelectvu, bude mu dáno nejvíce možnosti, aby provedl myšlenku velitele divise.

Tímto něm. pojetím pluku za taktickou jednotku se liší franc. pěchota od německé, neboť u franc. pěchoty jsou boj. prostředky sloučeny u praporu; proto není ani úloha velitele franc. pluku totožná s úlohou velitele něm. pluku.

V této organizaci u Němců vidí pisatel krok kupředu. Pak zaznamenává různost organizace pěší čety francouzské a německé. Ona se skládá ze stejnorodých družstev (prvek pohybu a palby je spojen), tato z různorodých družstev (úderná a střel. družstva), což je ostatně způsobeno dosavadním leh. kulometem Maxim a je zatím podružné. A končí tuto kapitolu závěrem, že se Němci snaží předpokládanou změnu prostředků v pluku uskutečnit oklikou (tím, že cvičí u každého praporu s jednou četou atrap pěch. kanonů a s četou spojovací, které se dají lehce sloučiti v pěší baterii resp. v spoj. rotu), aby mírový pluk včas potřeby žil, pochodoval a bojoval jako pluk moderní.

Změna jakosti. 21 pěších pluků nemůže pro Německo představovati silnou pěchotu a proto již gen. von Seeckt určil, že účelem výcviku říšské armády jest utvořiti kádry (rámce) pro národ v čas nebezpečí. Aby mohla býti s úspěchem provedena tato změna jakosti, je třeba: zajistiti říšské armádě nábor výjimečné ceny při velkých výhodách pro žadatele,

usměrniti výcvik trup se zřetelem na rámce jednotek, vycvičiti event. zálohy.

Co se týká náboru, je velkolepý; vyplývá z vrozené touhy Němců po vojenské kariéře, z národního nadšení, z živelné myšlenky odvety a konečně z nadbytku lidí ve všech oborech veřejného života. Tím je umožněn též přísný výběr žadatelů, provádí se s hlediska tělesné vyspělosti, hlediska morálního a intelektuálního a pro strážce politické spolehlivosti. Závazek je na 12 let a může býti kdykoli zrušen pro nicotné důvody dotčeným příslušníkem říšské armády, nebo násilně zrušen vojenskou správou. Podle mírových ustanovení nesmí však každoroční odchod ať již z jakýchkoli důvodů převyšovati 5% celkového početního

stavu. Tento kvalitní výběr zdá se ospravedlňovati, jak autor uvádí, výrok jednoho německého žurnalisty — že „říšská obrana jest 100.000 armáda nadšených poddůstojníků“. Třebaže se mu to zdá poněkud přemrštěné hodnocení, připouští, že z celkového počtu sloužících jsou dvě třetiny způsobilé po tříleté službě veletí malé jednotce.

Co se týká výhradní orientace výcviku pro rámcové jednotky, dovolaává se pisatel na níže uvedenou kapitolu, pojednávající o výcviku.

Částečný výcvik záloh vidí pak v dobrovolném anebo nuceném odchodu, v pravidelném 5% ročním odchodu po splnění 12leté služby a v civilních voj. sdruženích něm. mládeže, kde je cvičena v pochodu, ve střelbě a kde konán též základní vojenský výcvik.

Změna počtů. Mírová smlouva chtěla tím, že stanovila říšskou armádu počtem 100.000 mužů, zavázaných 12letou službou a formálním zákazem záložních formací vzítí Německu možnost postavit národní armádu.

Německo dosud zjevně neporušilo tato mírová ustanovení, ale může je podváděti délkou služební doby, t. j. předčasným propuštěním. Těžko zjistiti existenci tohoto podvodu, ale je možno zjistiti jeho následky výpočtem minimálním a maximálním.

Výpočtem minimálním — za předpokladu, že Němci přesně plní mírová ustanovení — zjišťuje autor, že Němci za 12 let budou míti 168.000 vycvičených a mobilisace schopných mužů, kromě velkého ještě počtu zál. poddůstojníků, kteří sice nesloužili, ale zúčastnili se války.

Výpočtem maximálním — za předpokladu, že Němci nedodržují mírová ustanovení, co se týká délky služební doby, t. j. předčasně po 3leté službě propouštějí své příslušníky — dochází k číslu 432.000 dobře vycvičených mužů.

Tedy v r. 1933 podle toho, jak Němci budou mírová ustanovení zachovávat, bude se početní stav něm. armády pohybovat asi mezi 200.000—450.000 muži, z nichž, jak bylo již dříve konstatováno, mohou býti $\frac{2}{3}$ považovány za způsobilé veletí malým jednotkám v boji.

Uvážíme-li, že pěchota reprezentuje 50% početního stavu něm. armády a počítáme-li pro dobrý rámec pěšího pluku 500—600 dobře vycvičených mužů (pro úlohy velitelů malých jednotek, čet a družstev, pro úlohy speciální, jako střelců a mířičů těž. kulometů, leh. kulometů, doprovodných zbraní, pozorovatelů terénu, spec. granátníků), zbytek početního stavu pluku, asi 1900 mužů, bude pak doplněn více méně vycvičenými zálohami, zjistíme, že Němci při minimálním výpočtu budou moci postavit 150 pěších pluků důkladných a moderních, t. j. pěchotu 50 divísi, při maximálním výpočtu pěchotu 100 divísi.

III. Výcvik.

Způsob výcviku.

V této kapitole vypisuje autor podrobně způsob výcviku v něm. pěchotě. Předeseíl, že výcvik v něm. armádě a v pěchotě obzvláště nejde za jiným cílem, než aby v budoucnosti tato 100.000 armáda z povolání mohla býti snadno přeměněna v armádu moderní, zřízenou na podkladě mobilisace národa. Tohoto cíle dosahuje něm. armáda prováděním bojových cvičení všemi technickými vymoženostmi, výcvikem svých příslušníků na velitele malých jednotek, čímž se stává schopnou přijmouti do

svých řad značné zálohy; voj. výchova mládeže v civilních spolcích zajišťuje pak těmto zálohám minimální voj. znalosti.

Nejdůkladněji jsou tyto zásady prováděny u pěchoty, která zůstává pro Němce výhradně nástrojem rozhodnutí v budoucnosti.

Velmi dobrý výcvik u pěchotě je zajištěn délkou služební doby a zdravou revnivostí, neboť 60% početního stavu v rotě je vyhrazeno poddůstojnickým hodnostem. 12% těchto poddůstojníků jsou starší s 8letou až 12letou službou, kteří samostatně řídí výcvik pěšáka, zatím co se důstojníci věnují výhradně výcviku poddůstojníků po stránce vojenské a kulturní.

Výcvik jednotlivce.

Přijetí nováčky jsou sloučeni u pluků odděleně od staršího mužstva ve výcvikovém praporu, jehož tři rotý odpovídají příslušným třem praporům pluku, a dostávají od nich potřebný počet instruktorů-poddůstojníků.

Výcvik nováčka v tomto praporu trvá 6 měsíců a výhradním účelem jeho je připravit samostatného bojovníka, schopného pracovat v družstvu bez speciálních úloh. Zvláštní péče je věnována využívání terénu a maskování, pochodové zdatnosti, střelbě z pušky na malé vzdálenosti. Výcvik je zpestřen sportem.

Koncem 6. měsíce je pokládán nováček za způsobilého státi se úderníkem v družstvu. Zvláště schopní nováčky jsou již od této chvíle pozorováni a vedeni v evidenci jako příští čekatelé hodnosti poddůstojnické, kterými se však mohou státi až po dalším 30měsíčním společném výcviku, jehož program obsahuje:

1. podrobnou znalost všech těž. a leh. zbraní pěchoty,
2. taktické použití těchto zbraní,
3. základní znalosti o druhých zbraních (žen. vojsko, dělostřelectvo, letectvo,
4. studium voj. předpisů, zvláště předpisů o polní službě.

Po 6 měsících výcviku jsou nováčky zařazováni k rotám, kde utvoří skupiny nováčků, a jsou cvičeni střídavě ve všech úlohách v úderném a střel. družstvu, střelí z pušky, z leh. a těž. kulometu, z pistole, proti cílům pozemním a vzdušným, konají týdně 25—30 km pochod (se zatížením 10 kg), několikrát za rok úsilný pochod 40—50 km (s úplným zatížením 15—20 kg). Koncem 1. roku u pluku zná nováček speciálnosti družstva úderného a střeleckého.

V 2. roce vykoná zkušenou u různých jednotek pluku, u kul. roty, min. roty, čtyřech děl, spoj. čtyřech a u provisorních jednotek útoč. vozů. Obzvláště dobří jsou na několik neděl odkomandováni na zkušenou k děl. a žen. vojsku.

Pak následují 2měsíční spec. kursy, řízené důstojníkem a ukončované velmi přísnou zkouškou z vojenských vědomostí a všeobecného vzdělání, kterou vykoná s úspěchem jen 50%. Ten, kdo vykoná zkoušku s úspěchem, stává se důst. čekatelem.

Když se stane vojnák pak poddůstojníkem, dostane se mu pod přímým vedením velitele roty podrobného taktického výcviku jako veliteli malé jednotky, při aplikačních cvičeních, při cvičení s trupou učí se řídit nepřímou střelbu z těž. kulometu a prožívá znovu zkušené u ostatních zbraní.

Osvědčí-li se poddůstojník během další své služby, je veden v evidenci jako příští velitel malé jednotky, neboť jeho znalosti koncem 6. služebního roku mají se rovnati znalostem předválečného poručíka.

V ý c v i k h r o m a d n ý .

Účelem hromadného výcviku je umožniti trupám výcvik ve větších jednotkách a za spolupráce ostatních zbraní, důstojníkům pak velení jednotkám vyšším než přísluší jejich hodnostem.

Nejméně jedenkrát ročně jsou pěší jednotky soustředěny ve výcvikových střediscích, kde se koná polní střelba ze všech zbraní, zvláště palebná soustředění z leh. a těž. kulometů, opevňovací práce, vše nejvíce v rámci praporu.

Spolupráce s ostatními zbraněmi je cvičena při častých cvičeních posádkových, meziposádkových, divisních a pak při velkých podzimních závěrečných cvičeních. Všechna tato cvičení se konají výhradně v rámci pluku (zesíleného všemi zbraněmi) a v divisi, což odpovídá názoru dříve uvedenému, že Němci pokládají pluk a divisi za dvě hlavní taktické jednotky.

Předmětem těchto cvičení bývají výhradně momenty z války pohybné (střetný boj předvojů, útok na nepřítele velmi slabě organizovaného, manévry na křídlo, pružná obrana, přesuny auty, příprava železničních převozu), neboť podle názoru Němců je to válka budoucnosti, která však vyžaduje od vojáka maxima zdatnosti tělesné, maxima voj. znalostí a nejlepších morálních vlastností.

IV. Taktické předpisy.

V této kapitole podává autor, chtěje objasnit vedoucí myšlenku taktiky něm. pěchoty, výtah ze dvou hlavních předpisů něm. pěchoty: „Führung und Gefecht der verbundenen Waffen“ (FUG.) a „Ausbildungsvorschrift für die Infanterie“ (AVI.), při čemž se omezuje výhradně na válku pohybnou.

Z předpisu FUG. podává obraz utváření moderního boje, jak jej tento předpis předpokládá, a to:

Pohybná válka začíná střetným bojem, t. j. nejistotou. Zmenšiti ji, je úlohou průzkumu letectva a jezdeckta a předvoje, který má odhodlaně zjednatí dotyk a zmocniti se stůj co stůj nejdůležitějších pozorovatelů.

Pak rozvinouti na široké frontě předvoj, zajistiti valnému voji rozvinutí a příchod do boje. Celé dělostřelectvo val. voje je vrženo kupředu a připravuje kostru celé bojové sestavě. Valný voj zatím v přibližovací sestavě, přizpůsobené terénu, úmyslu velitele, možnostem děl. podpory a zvolenému směru úsilí blíží se k předvoji.

Mezitím je více méně přesně zjištěna situace a úmysl nepřítele, je možné ocenění, jak bude možno, zda manévrem nebo silou front. útoku (průlomem) dosáhnouti úspěchu. V obou případech však nesmí býti činnost pěchoty a dělostřelectva ani časově, ani prostorově oddělena.

V útoku přesunuje pěchota své lehké zbraně za podpory palby děl. a svých těž. zbraní kupředu, jejíž mohutnost je obzvláště mocná na nejdůležitější cíle.

Příprava zteče vyžaduje často času, dělostřelectvo si musí pro ni uchovati veškerou mohutnost (forma soustředění nebo pohyblivé pře-

hrady). Ztečí zlomí pěchota poslední odpory a otevře cestu k pronásledování.

Pronásledování je započato ihned pěchotou a má být přeměněno v útěk nepřítele. Dělostřelectvo využije celého svého dostřelu k rozvrácení řad nepřítele.

Ukáže-li se však během boje, že dosáhnouti rozhodného úspěchu je nemožné a že ztráty jsou neúměrné cíli, kterého bude dosaženo, může odpovědný velitel přerušiti boj a za podpory zadního voje uniknouti pronásledování a připravit se k boji více vzadu.

Shrneme-li, co se týká pěchoty, vidíme důležitost: úlohy pěchoty předvoje, podpory palby doprovázející útok, zápasu pěchoty uvnitř nepřátelského postavení, aby bylo vyrváno rozhodnutí.

Z předpisu AVI. podává výtah podrobných ustanovení a těchto všeobecných zásad, uvedených v předpise FUG., jako:

1. Pěchota dobývá terénu — ona přináší úspěch — musí mítí útočného ducha — je-li zbavena dočasně podpory ostatních zbraní, musí mítí odvahu a obratnost pomoci si sama.

2. Maskování a využití terénu zvyšuje účinek zbraní, ušetří početních stavů, dává skryt a kryt před nepř. pozorováním a palbou. Velitelé nejmenších jednotek jsou automaticky odpovědní za přesné jeho provádění. Opevňovací práce v terénu bez krytů je pravidlem.

3. Všechna znalost boje má být založena na „překvapení“, jež třeba vyhledávati nejen při započetí boje, ale i ve všech jeho nejmenších projevech, počínaje střelbou těžkých zbraní až po výstřel z pušky osamocného střelce.

4. Manévr do boku dává nejlepší úspěch; třeba jej vyhledávati a uskutečňovati i u nejmenších jednotek.

5. Činnost ve vyhledávání zpráv nesmí být ani na okamžik v boji přerušena. Je prováděna pozorováním a průzkumem. Neobratně vedená hlídka často bere jednotce možnost překvapení a proto třeba hlídkám úlohy přesně stanoviti. Před přibližovacím postupem a před útokem třeba provésti průzkum terénu.

6. Úspěch útoku závisí na dobré spolupráci leh. a těž. zbraní pěchoty; umění veleti ukazuje se právě v pečlivém uspořádání palby a pohybu. Těžké zbraně postupují vpřed po sledech — kontinuita palby. Těžkost jejich použití záleží právě v jejich umístění tak, aby mohly přestřelovati, nebo stříleti mezerami; často budou podřízeny velitelům jednotek 1. sledu. Za jejich podpory úderná a střelecká družstva prosakují kupředu bez palby. Zteč provádějí leh. zbraně, leh. kulometry střílejí do posledního okamžiku, pak rychle jdou vpřed, aby odrazily protiútok anebo dále podporovaly útok.

Po první zteči je pokračováno v boji řadou drobných akcí uvnitř nepřátelského postavení za vzájemné podpory a ochrany těž. zbraní.

Za pronásledování nesmí pěchota ztratiti dotyk s nepřítelem; těžké zbraně co nejbližší nejpřednějším družstvům.

7. Pěchota musí věnovati velkou pozornost boji proti nepř. letadlům. Každý velitel počínaje vel. roty je povinen nejvíce $\frac{1}{3}$, nejméně $\frac{1}{6}$ svých palebných prostředků mítí v permanenci pro tento účel.

To jsou taktické zásady útočného boje v pohybné válce, hlásané tímto předpisem. Zásady obranného boje jsou skoro totožné se zásadami obranného boje franc. předpisů.

Aby autor ještě lépe demonstroval zásady taktiky něm. pěchoty, řeší na konci této kapitoly konkrétní případ „Činnost předvoje v síle jednoho moderního pěšího pluku podporovaného 2 oddíly pol. dělostřelectva“. Při tom poznamenává, že jeho aplikační práce je analogicky řešena jako něm. taktické studie, vyšlé v Německu a určené k usnadnění studia oficiálního služebního předpisu.

Autor zde logicky podle zásad něm. služebních předpisů, které vždy předeseílá, vyvozuje dvě rozhodnutí velitele předvoje (pluku), a to k přechodu z pochodové do přibližovací sestavy a k nasazení předvoje skoro a priori do útoku se současným manévrem do boku nepříteli. Ke konci poznamenává, že zasazení předvoje skoro a priori do útoku může způsobit nezdar celé akce, ale připouští ji u předvoje, neboť i při nezdaru získá předvoj cenné zprávy pro velitele divise, který pak účelně použije své divise.

Já pak vyvozuji z této aplikační studie ještě tyto poznatky:

1. Velitel předvoje (pluku), když dostal první povšechné zprávy od průzkumných prvků divise o nepřátelských průzkumných jednotkách, rozhoduje se k přechodu z pochodové do přibližovací sestavy s 2 prapory v 1. sledu a vysílá před pluk 2 průzkumné oddíly, každý v síle jedné čtyř cyklistů a jedné čtyř doprovodných kulometů, s úkolem zmocnit se dvou důležitých bodů, obsazených nepřátelskými průzkumnými prvky a udržeti je do příchodu předvoje. Čtyř cyklistů tvoří sloučeninu cyklistů od jednotek pluků (něm. sl. předpis to připouští).

2. Současně s rozkazem k přechodu do přibližovací sestavy dává velitel pluku křídelnímu praporu 1. sledu vzhledem na terén a jeho event. pozdější hlavní úlohu k dispozici celou minometnou rotu a jednu četou pěchotních děl.

3. Při druhém rozhodnutí k provedení útoku a manévru tvoří velitel pluku (předvoje) z křídelního praporu 1. sledu a ze záložního praporu, postupujícího za ním, manévrující skupinu, pod velením jednoho z obou velitelů praporů, mající k dispozici též všechny těžké zbraně pluku. Sám si ponechává jen vliv na palbu přiděleného dělostřelectva.

4. SV. vel. předvoje při vydávání rozkazu k útoku je mezi bojovým průzkumem praporu 1. sledu a rotami 1. sledu těchto praporů.

5. U velitele předvoje je SV. velitele divise, který již od počátku pochoduje s ním, a všechna rozhodnutí velitelem předvoje učiněná se dějí v intencích velitele divise.

Jsem toho názoru:

1. že velitel pluku příliš hazarduje a zbavuje své podřízené velitele na delší dobu důležitého pojítka v pohybné válce, nehledě k tomu, že se průzkumným oddílům nepodařilo provést úlohu, neboť byly zastaveny nepřítelem ve výši průzkumných prvků divise;

- 2.—3. že se velitel předvoje, ještě než započal útok, vzdal jeho řízení, ponechav si jen vliv na palbu dělostřelectva. Kromě toho velitel manévrující skupiny (jeden z obou praporů) nebude mít ani dostatek pojítek, aby mohl velet oběma praporům. Kromě toho bude nucen určit si svého zástupce u praporu.

S poznatkami k 4. a 5. souhlasím za dané situace a terénu.

Závěrem k této studii třeba připomenouti, že Němci od r. 1918 dali svým zbráním všechna zlepšení, srovnávající se s ustaveními míru versailleského. Některé známky nasvědčují o jejich úsilí zvětšiti mohutnost,

dostřel a přesnost těchto zbraní. Snaží se dosáhnouti svobody ve volbě své vojenské organisace, t. j. chtějí mítí rámcovou armádu, která by zajišťovala jakost při úměrně zkrácené služební době, která by příští národní armádě dodala zase počet.

Co se týká taktiky pěchoty, souhlasí německé předpisy celkem s předpisy našimi. Ale Němci se snaží s horlivostí, která nám nemůže býti lhostejnou, seznamovati své pěšáky s nesnadnými problémy války pohybné.

Pěchota u nás a v cizině.

Pplk. gšt. František Pohunek:

Organisace cvičení v polní střelbě ve výcvičných táborech.*)

V letech 1930-31 byly ve Francii v „Praktickém střeleckém kursu pro vyšší důstojníky pěchoty“ vykonány podrobné studie podmínek organisace a způsobů provedení cvičení v polní střelbě. Článek Revue d'Infanterie podává výsledky těchto studií ve formě jakéhosi návodu k organisaci takových cvičení a nebude na škodu, uvedeme-li zde stručný obsah velmi zajímavého a poučného článku, byť i nemůžeme prováděti polní střelbu za tak výhodných podmínek jako ve Francii, nemajíce dostatek velkých výcvikových táborů.

Autor se zabývá nejprve podrobně podmínkami bezpečnosti provádění polní střelby, které zde však nemůžeme z nedostatku místa probírat. Týkají se jednak vymezení pásma bezpečnosti při střelbě různých zbraní pěchoty a kontroly bezpečnosti při střelbě samé, jednak volby střeleckých stanovišť, terénu a kontroly zbraní. Poté se zabývá podmínkami provedení polní střelby základních jednotek (pěšího družstva, pěší čety, kulometné čety) a polní střelby roty a praporu.

Pěší družstvo a pěší četa.

Účelem polní střelby pěšího družstva jest jen cvičiti družstvo v střídání palby lehkého kulometu a pohybu družstva (přískoků). (Polní střelba A.) Aby se neztrácel čas, stanoví se předem počet přískoků a jejich délka i způsob postupu; trvání střelby se předem omezí, aby se vyzkoušela technická zdatnost provádějících.

U čety jde hlavně o to, cvičiti ji v nepřetržitosti pohybu a palby. Nejprve se cvičí s četou o dvou družstvech (střelba B), pak o třech družstvech v sestavě trojúhelníkové (střelba C). I zde je počet a délka přískoků a celkové trvání střelby předem stanoveno.

Kulometná četa provádí jednu střelbu přímou a jednu střelbu ze skrytého stanoviště. Obojí střelba může býti provedena jako přestřelování vlastních vojsk anebo prostřelování mezery.

Pěší rota má při polní střelbě dvě pěší čety pod velením velitele roty, jenž má k dispozici redukované velitelské družstvo; jednu nebo dvě čety kulometné, které pracují buď jako doprovod palebného sledu nebo jako prvek praporeční palebné základny; jednu nebo několik jednotek doprovodných zbraní (dělo 37, družstvo moždířů), jejichž palba je výjimkou k dispozici velitele pěší roty. Účelem cvičení je jednak to, aby si vojsko upevnilo poznatky z polní střelby základních jednotek, jednak aby si velitel roty, velitelé čet a družstev zvykli vésti své jednotky v rámci jednotky vyšší a užívati svých palebných prostředků podle situace a podle rozkazů.

*) Revue d'Infanterie roč. 1932, čís. 473 — únor. Srovn. VR., roč. XIII (1932), čís. 4, str. 398.